

LATVIJAS REPUBLIKAS KULTŪRAS MINISTRIJA
NEMATERIĀLĀ KULTŪRAS MANTOJUMA VALSTS AĢENTŪRA

Pils laukums 4, Rīga, LV – 1365, tālrunis: 67228985; telefakss: 67227405; e – pasts: nkmva@nkmva.gov.lv

Rīgā
4.02.2009.

Masu saziņas līdzekļiem

Laiku pa laikam sabiedriskajā telpā parādās dažādi viedokļi par Dziesmu un deju svētkiem. Tāpēc vēlos izteikt arī savas un manu kolēģu - Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūras darbinieku – domas.

Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūras misija ir rūpēties par nacionālās kultūras identitātes apzināšanu, saglabāšanu un dokumentēšanu, veicinot tās dzīvotspēju. Plašu rezonansi izraisīja 2009.gada nogalē rīkotā „Tradicionālo prasmju skola”, kas notika visā Latvijā. Tajā piedalījās vairāk nekā 70 seno amatu meistari un pāri par 1500 jauno mācekļi. Arī Dziesmu un deju svētki ir mūsu tautas atpazīstamības zīme. Tie nav tikai dažu dienu svētki, tas ir garš ceļš, kas prasa nepārtrauktu, rūpīgu, sūru ikdienas darbu.

Aģentūras eksperti ik dienu strādā ar nozaru padomēm, kurās savas zināšanas un pieredzi neliedz izcilākie Latvijas mūziķi, horeogrāfi, režisori.

Mūsu pārraudzībā pašlaik ir pāri par 2200 amatierkolektīvu. Tiek algoti 24 koru un vokālo ansambļu virsdiriģenti, 29 deju kolektīvu virsvadītāji, 6 pūtēju orķestru virsdiriģenti un 4 kokļu reģionālie virsdiriģenti, kuru pienākums ir, sadarbojoties ar novadu un pilsētu pašvaldībām, veicināt kolektīvu profesionālo un māksliniecisko izaugsmi un attīstību.

Jau 2009.gada maijā preses konferencē klātesošos iepazīstinājām ar koru, deju un pūtēju orķestru nozaru virsdiriģentu un virsvadītāju sanāksmēs izveidoto un apstiprināto plānu ceļā uz Dziesmu un deju svētkiem 2013.gadā. Vadoties pēc šī plāna, katra no aģentūras nozarēm organizē savu darbu.

Veicinot amatieru kolektīvu darbību laikā starp Vispārējiem latviešu Dziesmu un deju svētkiem, aģentūra koru nozarē rīkojusi virkni pasākumu – Emīļa Melngaiļa svētkus, Emīļa Dārziņa koru konkursu, Senioru koru svētkus, Ziemeļu un Baltijas valstu koru diriģentu simpoziju, sadarbībā ar Latvijas Komponistu savienību tika pasūtīnāti skaņdarbi koru repertuāra papildināšanai. Patlaban norisinās darbs pie Kurzemes novada dziesmu svētkiem Dobelē un Latgales dziesmu svētkiem Daugavpilī.

Deju nozarē pagājušajā gadā organizēti Senioru Deju svētki un Kurzemes novada Deju svētki. Šī gada janvārī jau notika ikgadējais Jaunrades deju konkurss. Sagatavots koprepertuārs Tautas deju ansambļu svētkiem Rīgā un VII Vidējās paaudzes Deju svētkiem Valmierā. Pavasarī notiks repertuāra pārbaudes skates. Nozares eksperti strādās pie koru un deju koncertuzveduma koncepcijas izveides, tautas dziesmu apdaru veidošanas, aranžēšanas, mūzikas ierakstu veikšanas un horeogrāfiju pasūtīnāšanas.

2009.gadā pūtēju orķestru nozarē pasūtīnāti un izdoti 10 oriģinālskaņdarbi un aranžējumi. Šī gada martā notiks ikgadējais pūtēju orķestru konkurss Jelgavā, I Baltijas valstu pūtēju orķestru konkurss Baltic Open, II Starptautiskais jauniešu pūtēju orķestru konkurss un orķestru svētki Aucē. Aktīva sadarbība ir ar Lietuvu un Igauniju – pērn norisinājies I Baltijas valstu pūtēju orķestru diriģentu un ansambļu vadītāju Forums.

Pagājušā gada septembrī tika izsludināti Dziesmu un deju svētku Noslēguma koncerta un Deju lieluzveduma māksliniecisko koncepciju konkursi. Kompetenta žūrija izvērtēja iesniegtās koncepcijas. Ir uzrunāti strādāt pie koprepertuāra izveides Deju lieluzveduma un Noslēguma koncerta mākslinieciskie vadītāji.

Pēc valsts reģionālās attīstības reformas ieviešanas ir izjaukta iepriekšējā amatiermākslas koordinācijas sistēma. Kopā ar jaunizveidotajām pašvaldībām un plānošanas reģioniem Aģentūra meklē jaunas sadarbības iespējas, lai izveidotu efektīvu Dziesmu un deju svētku procesa koordinācijas sistēmu.

Šobrīd strādājam pie Dziesmu un deju svētku likuma grozījumiem, jo daudzi tā panti neatbilst šodienas realitātei. Būtiski ir atjaunot likumā un arī dzīvē **mērķdotāciju piešķiršanu** amatierkolektīvu vadītājiem. Jau 2005.gadā Latvijas Republikas valdība parakstīja un apsoltīja atbalstīt starptautisko konvenciju par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu. Līdz ar to valdības vīriem ir jāsaprot, ka Dziesmu un deju svētku procesam gadu no gada ir **jāpalielina** finansējums līdz pat svētku kulminācijai 2013.gadā.

2013.gada Dziesmu un deju svētki ieplānoti UNESCO zīmē. Tas saistīts ar starptautiskās konvencijas desmitgadi, kad kopā ar mūsu tautas svētkiem Rīgā varētu notikt arī UNESCO konference.

Es personiski un arī mani kolēģi Aģentūrā kategoriski noraidām jebkuras spekulācijas par to, ka 2013.gadā Dziesmu un deju svētki varētu nenotikt.

Vēlos pateikties visiem dziedātājiem, visiem deju dejotājiem, visiem mūziķiem, visiem dažādu kolektīvu vadītājiem, visiem Latvijas pašvaldību vadītājiem un novadu kultūras dzīves organizatoriem par līdzšinējo sadarbību un izteikt pārliecību, ka arī turpmāk neatstāsīm novārtā mūsu tautas garīgās vērtības.

Ceļš uz Dziesmu un deju svētkiem nav tikai mūsu kopīgais darbs un pienākums, tā ir misija.

Juris Karlsons
komponists, Nemateriālā kultūras mantojuma valsts aģentūras direktors